

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

86. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 5. A 6. ŘÍJNA 2010

Summit o změně klimatu v Cancúnu příspěvek Výboru regionů k 16. konferenci smluvních stran UNFCCC 29. listopadu – 10. prosince 2010

(2011/C 15/01)

VÝBOR REGIONŮ

K naléhavé potřebě dosažení dalšího pokroku v EU v oblasti celosvětové změny klimatu

1. připomíná svůj závazek uvedený v usnesení o **kodaňském summitu o změně klimatu**, které bylo přijato na plenárním zasedání Výboru regionů v červnu 2009;

2. znovu potvrzuje, že plně podporuje **mezinárodní dohodu o změně klimatu**, jejímž cílem je omezit globální oteplování na maximálně 2 stupně Celsia do roku 2012;

3. vyjadřuje politování nad tím, že navzdory **celosvětové pozornosti věnované změně klimatu** a problematice životního prostředí před kodaňským summitem výsledná dohoda nespĺnila vysoká očekávání širokého spektra významných zainteresovaných subjektů působících v politice v oblasti změny klimatu v celé EU, včetně místních a regionálních orgánů;

4. podporuje úsilí Evropské komise o uzavření **mezinárodně závazné dohody o snížení emisí skleníkových plynů** a vyzývá k tomu, aby EU na 16. konferenci smluvních stran UNFCCC v Cancúnu promluvila jedním rozhodným hlasem v duchu a v kontextu Lisabonské smlouvy a aby tak znovu zaujala vedoucí úlohu v mezinárodních jednáních týkajících se změny klimatu;

5. uznává, že cílů EU v oblasti změny klimatu lze dosáhnout pouze v případě, že jednak budou budoucí **míry snížení**

emisí spravedlivě rozvrženy na celé mezinárodní společenství a bude řádně přihlédnuto k různým možnostem a startovním pozicím zemí a regionů, jednak bude nalezena celosvětová shoda nad rozhodnými kroky, které se budou opírat o základní společné normy pro pravidelné monitorování, vykazování a ověřování;

6. uznává, že EU musí dále pokročit v boji proti změně klimatu, nadále **určovat ambiciózní cíle** a podporovat a prosazovat jejich úspěšné provádění, a to zejména na místní a regionální úrovni, a vyzývá Radu a Komisi, aby přizpůsobily a posílily svou strategii pro politiku EU v oblasti změny klimatu pro případ, že v dohledné době nebude uzavřena žádná mezinárodní smlouva týkající se změny klimatu;

7. doufá především v to, že bude dosažena **dohoda o potřebné struktuře** pro takové otázky, jako je přizpůsobování se změně klimatu, její zmírňování, financování, snižování emisí z odlesňování (REDD), omezování mezinárodní letecké a námořní dopravy, vytváření nových mechanismů trhu s uhlíkem a podpora nejvíce zasaženým rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím;

Ke klíčové úloze místních a regionálních orgánů

8. opětovně zdůrazňuje svou neutuchající **oddanost cílům EU 20-20-20** a naléhavě vyzývá všechny správní orgány ve světě na nižší než celostátní úrovni, aby investovaly do boje proti změně klimatu, zvyšovaly povědomí veřejnosti, mobilizovaly veřejnou politickou podporu, podnikové investice a zdroje financování a motivovaly výrobce a spotřebitele ke změně chování pro docílení účinnějšího využívání zdrojů a hospodářství, které bude šetrnější ke klimatu;

9. zdůrazňuje, že **Územní pakt** místních a regionálních orgánů pro strategii Evropa 2020 navrhovaný Výborem regionů by mohl být velmi významným nástrojem boje proti změně klimatu, poněvadž cílů iniciativy Evropa méně náročná na zdroje lze účinně dosáhnout pouze prostřednictvím úzkého partnerství správních orgánů na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni v souladu se zásadou subsidiarity;

10. je připraven zvýšit **cíl na 30 %**, pokud budou podmínky příznivé;

11. bere na vědomí, že Komise provedla analýzu možností snížení emisí skleníkových plynů o **více než 20 %**. Vyjadřuje politování nad tím, že Komise na základě této analýzy shledala, že v současné době nejsou splněny předpoklady pro to, aby EU jednostranně zvýšila závazek ke snížení emisí na 30 %, a že prozatím upouští od dalších politických iniciativ;

12. vyzdvihuje úsilí měst a regionů v celé Evropě spočívající v přijetí místních či regionálních strategií v oblasti změny klimatu a energetiky se specifickými cíli ohledně zmírnění změny klimatu a v podepsání **Paktu starostů a primátorů**, jehož cílem je omezit do roku 2020 emise CO₂ minimálně o 20 %;

13. naléhavě vyzývá Radu a Evropskou komisi k tomu, aby **zapojily Výbor regionů do procesu** směřujícího k 16. konferenci smluvních stran UNFCCC v Cancúnu, aby tak bylo zaručeno plné a řádné uznání úlohy místních a regionálních orgánů při zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně;

K začleňování problematiky změny klimatu a nízkouhlíkového hospodářství do všech odvětví

14. domnívá se, že přizpůsobování se změně klimatu a její zmírňování se musí jako jasný cíl stát **nedílnou součástí** všech stávajících politik EU, a to včetně zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova, politiky zaměřené na boj proti odlesňování, dopravy, biologické rozmanitosti, vodohospodářství a nakládání s odpady a programů financování v takových oblastech, jako je politika soudržnosti, průmyslová politika, zemědělská politika a politika rozvojové spolupráce;

15. vyzývá Evropskou komisi, aby předložila komplexní **balíček opatření týkajících se dopravy a změny klimatu**, a připomíná, že zahrnutí letecké a námořní dopravy do celosvětového systému pro obchodování s emisemi bude významným krokem ke snížení emisí CO₂; domnívá se, že tento balíček musí zohlednit zvláštní situaci ostrovů a nejbližších regionů, které jsou velmi závislé na letecké a námořní dopravě, a že se musí snažit o rovnováhu mezi snížením emisí CO₂ a obrovskými náklady, jež vyplývají z přijetí opatření boje proti změně klimatu v těchto regionech;

16. soudí, že EU musí spustit zvláštní projekty na podporu přechodu na **nízkouhlíkové hospodářství** vycházející ze strategie Evropa 2020 pro udržitelný růst („Zelený nový úděl“) s cílem stát se regionem, který je v celosvětovém měřítku nejvíce šetrný ke klimatu;

17. domnívá se, že energetická politika EU musí dát rozhodující podnět k **nízkouhlíkové inovaci a energetické účinnosti** a zajistit tak, aby byla díky inovacím, energetické

účinnosti a včasnému zavádění nových technologií upevněna vedoucí úloha evropských podniků v klíčových odvětvích ekologického hospodářství;

18. připomíná, že dosažení energetických úspor v souladu s cíli EU 20-20-20 si žádá **značné investice** do odvětví, jako je průmysl, doprava a bydlení, a také do veřejných a obchodních budov;

19. je přesvědčen, že daň z uhlíku jakožto forma přímého zdanění emisí by mohla být užitečným nástrojem jak pro vytváření pobídek k nižší a čistší energetické spotřebě, tak pro budování finančních zdrojů nezbytných k provedení požadovaných kroků, jež se vypořádají se změnou klimatu;

20. navrhuje tedy, aby byly vytvořeny **nové nástroje** jako prioritní směry ve strukturálních fondech nebo jako samostatný energetický investiční fond;

21. je přesvědčen, že přechod na nízkouhlíkové hospodářství se musí uskutečnit **sociálně odpovědným způsobem, přijatelným z ekonomického hlediska**, a to za zachování a v případě potřeby uzpůsobení stávajících pracovních míst, vedle „zelených“ míst, jež by měla být podle očekávání vytvořena;

22. doporučuje **strategická partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem**, jako jsou spojení malých a středních podniků a místních a regionálních orgánů, za účelem dalšího rozvoje a využívání nízkouhlíkových technologií a vyzývá regiony a města, aby uzavřely místní pakty veřejných a soukromých partnerů pro boj proti změně klimatu, v nichž by byly stanoveny konkrétní kroky k dosažení cíle 20-20-20;

Budování globálního vedoucího postavení EU v oblasti klimatu – víceúrovňová správa a posílení rozpočtové role místních a regionálních orgánů

23. zdůrazňuje, že aby byla opatření EU proti změně klimatu účinná, je zapotřebí **koordinovat úsilí** vyvíjené na místní, regionální, celostátní, evropské a globální úrovni správy;

24. zdůrazňuje, že je důležité uvědomit si úlohu regionálních a místních samospráv v boji proti změně klimatu. V tomto směru a za použití zásady subsidiarity podtrhujeme potřebu vzít do úvahy tyto úrovně správy, neboť do jejich pravomocí spadá sestavení plánů na zmírnění dopadů změny klimatu, přizpůsobení se změně a další aktivity na regionální a místní úrovni nejvyššího významu v boji proti změně klimatu;

25. konstatuje, že jelikož **městské oblasti** produkují 75 % emisí CO₂, jsou velká města v popředí našeho boje proti změně klimatu, a upozorňuje na skutečnost, že neúspěch pokusu z Kodaně o dojednání závazných cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů znamená pro místní a regionální orgány obzvláště závažnou odpovědnost učinit rozhodná a naléhavá opatření v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování. **Pakt starostů a primátorů** je důležitým krokem správným směrem;

26. podtrhuje, že pokud bude plně uznán a podporován potenciál místních a regionálních orgánů, mohla by být vize EU **součinnosti ekologického hospodářství a politik v oblasti změny klimatu** inspirací pro zbytek světa;

27. vyzdvihuje, že taková vize by měla zahrnovat **ucelenou a inovativní sérii opatření** v oblastech dopravy, výstavby a výroby elektřiny, přičemž by zapojila domácnosti do výroby energie a znamenala novou průmyslovou revoluci;

28. vyzývá Evropskou komisi a Radu, aby **EU** opět přivedly k **dlouhodobému a důvěryhodnému vedoucímu postavení** v globální politice v oblasti změny klimatu, a to prostřednictvím rozvoje a posílení dovedností, schopností a institucí na místní, nižší než celostátní, celostátní nebo regionální úrovni, a naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby tento postoj prosazovala ve svých vztazích s globálními partnery;

29. pevně věří v potenciál evropských místních a regionálních orgánů přispět ke globálnímu vedoucímu postavení EU a k tomu, aby šla EU příkladem ostatním, a proto se těší na činnost v rámci **Memoranda o porozumění s Konferencí starostů Spojených států** v zájmu zajištění konkrétních výsledků evropských a amerických obcí na poli přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování;

30. důrazně doporučuje zorganizovat **školení** pro místní a regionální orgány k otázce řešení změny klimatu na úrovni nejbližší občanům a **osvětové kampaně** pro občany na téma změny klimatu;

31. důrazně doporučuje klást zvláštní důraz na zohlednění otázky změny klimatu v **rámci rozpočtů na všech úrovních správy** a za tímto účelem:

- a) opětovně zdůrazňuje, že místním a regionálním orgánům musí být co nejdříve poskytnuty **vhodné evropské nástroje** na podporu jejich úsilí o řešení změny klimatu. Je třeba uzpůsobit národní rámcové podmínky pro financování a měl by být usnadněn přístup k půjčkám od Evropské investiční banky;
- b) konstatuje, že nedávná finanční krize přinesla dodatečný tlak na obecní rozpočty. Zdůrazňuje proto prospěšnost vhodně navržených **dotací a pobídek** pro místní a regionální orgány na podporu energetické účinnosti, udržitelných energetických politik a projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů; vyzývá k posílení programu **Inteligentní energie – Evropa** a jeho lepšímu přizpůsobení vyvíjejícím se požadavkům místních a regionálních orgánů;
- c) pro blížící se **přezkum rozpočtu EU** doporučuje učinit ze změny klimatu **průřezovou prioritu** v rámci stávajících režimů financování, jako jsou strukturální fondy, SZP a rámcové programy pro výzkum a technologický rozvoj;

d) navrhuje, že významná část **příjmů** z evropského systému pro obchodování s emisemi by měla být zpřístupněna místním a regionálním orgánům za účelem realizace opatření určených k přizpůsobení se změně klimatu a jejímu zmírnění na místní úrovni a že **finanční zdroje** získané z mezinárodního trhu s uhlíkem by měly být využívány také k podpoře projektů v rozvojových zemích;

e) připomíná významnou úlohu **strukturálních fondů EU**, které přispívají ke snižování nerovností a umožňují všem regionům těžit z výzkumu, inovací a tzv. „chytrých investic“ v zájmu nápravy strukturálních neefektivností;

Místní a regionální orgány vyzývají ke globálnímu pojetí a partnerství v oblasti změny klimatu

32. vyzývá k **aktivitám v rámci partnerství** mezi členskými státy EU a místními a regionálními orgány za účelem podpory a rozvoje rozvojových a rozvíjejících se zemí a v tomto smyslu naléhavě vyzývá evropské místní a regionální orgány, aby vycházely z existujícího **acquis decentralizované spolupráce** a rozšířily jej za účelem spolupráce s orgány nižší než celostátní úrovně v rozvojovém světě, a to s cílem zvýšit povědomí, vyměnit si osvědčené postupy, přenést technologie a zajistit účinné investování finančních závazků přijatých v Kodani;

33. domnívá se, že je zapotřebí **většího souladu** na mezinárodní a vnitrostátní úrovni, pokud jde o úsilí o řešení změny klimatu a ztráty biologické rozmanitosti, a to vzájemně se posilujícím způsobem, při němž by se co nejlépe využívalo příležitostí, jež skýtají probíhající globální procesy v rámci mezinárodních úmluv;

34. vyzývá EU, aby podpořila intenzivnější využívání přístupů zohledňujících ekosystémy, pokud jde o **financování v rámci UNFCCC**, včetně programu OSN pro snižování emisí (REDD/REDD+), a dále se zaměřila na rozšíření tohoto programu tak, aby nebyl určen pouze na ochranu lesů, ale rovněž takových ekosystémů, jako jsou **mokřady**;

35. opětovně zdůrazňuje svůj závazek dosáhnout **mezinárodně závazné dohody** a trvá na tom, že národní vlády budou schopny splnit své cíle, pouze pokud budou **aktivně zapojeny místní a regionální orgány**;

36. pověřuje svou předsedkyni, aby **předala toto usnesení** předsedovi Evropské rady, Belgickému předsednictví EU, Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a UNFCCC.

V Bruselu dne 6. října 2010.

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO